

“สัญญาค้ำประกันตกลงกันด้วยวาจาได้หรือไม่?”

โดยนางสาวปัทรินทร์ นีระพล นิตกรปฏิบัติการ

สัญญาค้ำประกันตกลงกันด้วยวาจาได้หรือไม่?

หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๖๘๐ อันว่าสัญญาค้ำประกันนั้น คือ สัญญาซึ่งบุคคลภายนอกคนหนึ่ง เรียกว่า ผู้ค้ำประกัน ผูกพันตนต่อเจ้าหนี้คนหนึ่ง เพื่อชำระหนี้เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้

สัญญาค้ำประกันนั้น ถ้าไม่ได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกันเป็นสำคัญ ท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่

การเกิดสัญญาค้ำประกัน

สัญญาค้ำประกันจะเกิดได้ อย่างน้อยจะต้องมีสัญญา ๒ สัญญาเสมอ ได้แก่ สัญญาระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ เรียกว่าสัญญาประธาน โดยสัญญาประธานนี้ จะต้องสมบูรณ์ คือต้องไม่เป็นโมฆะ ไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ตาม และสัญญาระหว่างเจ้าหนี้กับผู้ค้ำประกัน ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก

สัญญาค้ำประกัน คือ สัญญาที่บุคคลภายนอกผูกพันตนต่อเจ้าหนี้เพื่อชำระหนี้ ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ อันเป็นลักษณะของสัญญาค้ำประกัน ดังนั้น ถ้าสัญญาที่บุคคลภายนอกตกลงจะร่วมกับลูกหนี้ชำระหนี้ จึงไม่ใช่สัญญาค้ำประกัน แต่เป็นสัญญาประเภทหนึ่งที่ผูกพันกันได้

หลักการใช้มาตรา ๖๘๐ ที่สำคัญ

ผู้ค้ำประกันต้องเป็นบุคคลภายนอก กล่าวคือ ต้องไม่ใช่เจ้าหนี้หรือลูกหนี้ในสัญญานั้น โดยจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ ซึ่งผู้ค้ำประกันนี้รายหนึ่งนั้น อาจจะมีเพียงคนเดียวหรือหลายคนก็ได้เช่นกัน หากเป็นการประกันชำระหนี้ด้วยตัวบุคคล ผลคือทำให้เจ้าหนี้มีบุคคลสิทธิที่จะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้โดยบังคับชำระจากทรัพย์สินต่างๆ ไปของผู้ค้ำประกันได้

Q & A

สัญญาค้ำประกันตกลงกันด้วยวาจาได้หรือไม่?

ตามมาตรา ๖๘๐ วรรค ๒ บัญญัติว่า สัญญาค้ำประกันนั้น ถ้าไม่ได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกันเป็นสำคัญ ท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับคดี หาได้ไม่ ซึ่งหลักการของ มาตรา ๖๘๐ วรรค ๒ นี้ มีดังนี้

๑. มาตราดังกล่าวไม่ได้ บัญญัติเรื่องแบบของสัญญาค้ำประกันไว้ ดังนั้น สัญญาค้ำประกันจะทำได้เป็นหนังสือ หรือ ตกลงด้วยวาจาก็ได้

๒. กฎหมายบังคับเพียงว่าถ้าจะฟ้องคดีตามสัญญาค้ำประกันต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกัน

กรณีหลักฐานเป็นหนังสือที่จะใช้ในการฟ้องร้องไม่จำเป็นต้องทำไว้กับเจ้าหนี้โดยตรง จะทำไว้ต่อบุคคลอื่น โดยไม่มีเจตนาจะใช้เป็นหลักฐานก็ได้ ไม่จำเป็นต้องทำในรูปแบบสัญญาอาจจะเป็นจดหมาย บันทึกข้อความ รายการประจำวันเกี่ยวกับคดีก็ได้ โดยอาจจะเป็นเอกสารฉบับเดียวหรือหลายฉบับประกอบกันแล้วมีข้อความแสดงให้เห็นว่า ผู้ลงลายมือชื่อนั้นผูกพันตนว่าจะชำระหนี้เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้

แต่ต้องระมัดระวัง กรณีเอกสารหรือสัญญาค้ำประกันแม้จะมีหลักฐานเป็นหนังสือแต่หากขาดสาระสำคัญ เช่น ไม่ลงวันเดือนปี ไม่ลงจำนวนเงิน ศาลจะพิพากษายกฟ้อง หากทำเป็นสัญญาค้ำประกันจะต้องมีการลงชื่อผู้ค้ำประกันและเจ้าหนี้ จะต้องปิดอากรแสตมป์ด้วย